

Tema Samarbejde: Forumspil

Formål:

I forumspillet kan man sætte fokus på sociale situationer, som ofte opleves som besværlige eller utilfredsstillende i forholdet til andre mennesker. Formålet er at lære af og at udvikle sociale færdigheder til at møde den slags situationer. Samspil med andre mennesker følger ofte vaner og ubevidste mønstre, hvor kommunikationen tit bliver anderledes, end vi selv havde planlagt. Ved at arbejde med sådanne situationer og ved at undersøge kvaliteten i samspillet med andre kan man opnå en positiv konflikthåndtering.

I forumspillene vises forskellige situationer, og alle deltagere spørger sig selv: Hvad sker der her i denne situation? Hvorfor sker det? Men det handler ikke kun om at være tilskuer – i stedet skal eleverne lære at gribe ind i situationen og afprøve nye handlemuligheder for at påvirke situationen på en ny måde.

Det skal bemærkes, at fokus er på det sociale samspil med andre – og ikke på elevernes personlige forudsætninger for at spille forumspil. Det er hensigten, at eleverne lærer både af og om situationer, som de møder i deres hverdag.

Mål:

Ved længere tids træning med forumspil kan eleverne erkende deres egne reaktioner i forskellige situationer. Ligeledes vil de kunne opøve større empati i forhold til deres medmennesker ved netop at mærke situationerne på egen krop – frem for kun at læse om dem i en teori. De erhvervede kvalifikationer og erkendelsen heraf kan bruges resten af livet!

Læreroplæg:

Lærere oplever ofte situationer, hvor elevens læring og koncentration af uvisse grunde blokeres. Først ved at forsøge at ophæve disse blokeringer vil eleven kunne komme videre mod en adfærd og et læringsmønster, der giver flere positive oplevelser.

I en undervisningssituation, hvor forumspil anvendes gennem en længere periode – og hvor læreren har mod på at eksperimentere med forskellige situationer fra egen og elevernes hverdag – vil dette samarbejde kunne udvikle sig til et virkelig godt eksempel på personligt udviklingsarbejde.

Det skal dog indskærpes, at et positivt forløb kræver dels, at eleverne er aktive og engagerede i forløbet, dels, at forumspillene foregår i en tryk og positiv atmosfære. I modsat fald vil det være yderst svært at opnå læring gennem denne eksperimentelle form for undervisning.

Den enkelte elev vil således ved at tage sagen i egen hånd og dermed større ansvar for sig selv, erkende, at forandring i forbindelse med personlig udvikling er mulig. Ligeledes kan forumspillene have som positiv sidegevinst, at nogle elever oplever, at her er noget, de kan – og som de absolut ikke troede, at de kunne! Sagt med andre ord: Forumspillene giver bogligt svage elever helt nye muligheder og større selvtillid, som kan have positiv afsmitning i forhold til elevens øvrige indlæringsituationer.

For yderligere information om forumspil (også kaldet forumteater) kan rettes henvendelse til:

Teater som Redskab: Erik Petersen, Rådmand Liisbergs Gade 31, 8000 Århus C

Bilag: Eksempler på forumspil

1. Chokoladebutikken

Der udvælges to elever. En elev er ekspedient i en chokoladebutik, en anden er kunde. Ekspedienten udviser ekstrem dårlig kundeservice: Kigger ikke på kunden, har travlt med alt muligt andet, vil ikke gå hen for at udvælge det, kunden er interesseret i, sukker dybt over at skulle pakke gaven ind osv., osv. Kunden er ”sig selv”, som køber af chokolade f.eks. til sin mors fødselsdag.

Problemløsning: Hvordan reagerer vi over for et møde med en sådan ekspedient?

Lad forskellige elever beskrive begge roller – og ombyt gerne rollerne, hvis andre elever har umiddelbare kommentarer, tilråb eller løsninger undervejs – dvs. hvis en elev viser aktiv løsning af problemet, bed da vedkommende om at hoppe ind i rollen og vise det.

Denne form for aktiv medvirken er hele konceptet bag forumspillene – det vil sige at opnå indføling i, hvordan du ville reagere i situationen, og udfør dernæst det, du føler er rigtigst at gøre!

2. Klasseværelset

Udvælg en gruppe elever, der skal spille elever, og en elev, som skal være læreren. Lad f.eks. eleverne være små 1. klasses elever, der lige er kommet tilbage fra sommerferien – og alle gerne vil have kontakt med læreren, f.eks. vil alle gerne vise noget frem, de har købt i ferien.

Problemløsning: Hvordan takler man situationen med så mange små mennesker, der på én og samme tid vil have lærerens opmærksomhed?

Det er en suveræn øvelse for de enkelte elever i at finde ud af og mærke på egen krop, hvordan de har det i rollen som lærer. Som en elev udtrykte det: denne øvelse burde alle skoleelever prøve, uha man får godt nok ondt af læreren, det er bare så svært at være ham/hende!

3. Banegården

Udvælg to elever, som er kæresten. Den ene venter på banegården på sin kæreste, der er blevet en halv time forsinket uden at have givet lyd. Kæresten ankommer, og de to elever gennemspiller situationen.

Problemløsning: Hvordan takler man sin vrede/skuffelse i en sådan typisk situation, som de fleste unge mennesker kender meget til?

Øvelsen viser tydeligt, at de unge mennesker har prøvet en sådan situation og synes, at den er svær. Øvelse i at udtrykke sin skuffelse og vrede på en hensigtsmæssig måde.

4. Bænken

Udvælg to elever, der sidder på en bænk og venter på bussen. Den ene elev har haft en dårlig dag – og er i det hele taget ikke en person, der sådan lige tager kontakt med fremmede

mennesker. Den anden person er meget udadvendt og kontaktsøgende og kan absolut ikke holde ud at sidde og vente uden at tale meget med den, der sidder ved siden af – uanset at de ikke kender hinanden.

Problemløsning: Hvordan får man sagt fra over for andre mennesker, som man ikke har lyst til at tale med.

Dette er en populær øvelse blandt de unge. En god øvelse for dem, der hhv. taler meget eller lidt (er udadvendte og indadvendte), og den bedste læring opnås ved at give dem den rolle, de ikke normalt selv udfylder. Det vil sige, har man svært ved at opnå kontakt med andre, man ikke kender, er det en god øvelse netop at være den kontaktsøgende person og omvendt.

På samme måde kan et utal af små hverdagssituationer bruges som øvelser i forumspil. Det vigtigste er blot, at der i situationen er et problem. Problemet skal ikke nødvendigvis løses; eleverne skal blot kunne se problemet og byde ind med handlingsmuligheder.